

Rekenkamer Nijmegen: Checklist reserves

Uitsnede uit [nazorgonderzoek naar de jaarstukken 2004](#) aan de raad over deze materie

Als algemeen uitgangspunt hebben wij hierbij het nee, tenzij-principe gehanteerd. Zoals wij in ons advies van september ook al aangaven, zijn wij van mening dat in principe geen reserves gevormd dienen te worden. Bovendien heeft het College bij de behandeling van de jaarstukken 2004 aangegeven dat in de op te stellen Nota het 'nee, tenzij-principe' gehanteerd zal worden.

In het volgende kader hebben wij puntsgewijs aangegeven waarom wij het beginsel 'nee, tenzij' belangrijk vinden.

- Uitgangspunt is de wettelijke bepaling dat de Raad jaarlijks voor alle taken en activiteiten de bedragen op de begroting brengt die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden. Daaraan is toegevoegd dat slechts lasten en daarmee verband houdende balansmutaties mogen worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn opgenomen (artikel 189 Gemeentewet);
- Met de regel dat alle lasten en baten via de begroting moeten lopen, is aan een belangrijke randvoorwaarde voldaan voor de transparantie van de financiële huishouding;
- Omdat er jaarlijks één integraal afweegmoment is (bij de begroting) kunnen de diverse keuzemogelijkheden goed met elkaar vergeleken worden;
- Transparantie en integrale afweging zijn wezenlijke randvoorwaarden voor een effectieve invulling door de Raad van zijn budgetrecht;
- Geld dat aan het eind van een jaar over is komt in beginsel ten goede aan de algemene reserve en is daarmee beschikbaar op het eerst volgende integrale afweegmoment;
- In beginsel heeft het apart zetten van geld in een bestemmingsreserves als gevaar dat daarmee gelden aan de integrale afweging worden onttrokken. Het zou daarom tot een minimum moeten worden beperkt;
- Het wegzetten van geld in een bestemmingsreserve maakt bovendien de financiële huishouding minder transparant en gaat daarmee ten koste van de beoordelingsmogelijkheden door de Raad;
- De argumenten om géén bestemmingsreserves in te stellen zijn daarmee in onze ogen zo sterk, dat voor het wel instellen ervan zwaarwegende argumenten aanwezig moeten zijn en dat sprake moet zijn van zorgvuldige onderbouwing.

Het hanteren van deze uitgangspunten houdt in dat elk besluit over een reserve specifiek moet worden onderbouwd en toetsbaar moet zijn aan vooraf geformuleerde criteria. Naarmate meer van deze uitgangspunten wordt afgeweken bestaat het gevaar dat het budgetrecht van de Raad aan betekenis inboet en besluitvorming over lasten en baten meer dan de bedoeling is in handen van het College komt te liggen.

Vanuit dit vertrekpunt zijn wij, zowel bij ons onderzoek naar de jaarstukken 2004 (deel-onderzoek reserves en voorzieningen), als bij onze toets van de huidige voorstellen strikt van de hiervoor genoemde uitgangspunten uitgegaan. Onze beoordeling van de voorstellen van het College moet dus in het licht hiervan gelezen worden.